

Etusivu>Oikeudenkäyntimenettely>Siviilioikeudelliset menettelyt>Menettelyjen määräajat

Tämän sivun alkukielistä versiota [en](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä

englanti

suomennetaan parhaillaan.

Swipe to change

Menettelyjen määräajat

Irlanti

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Tärkeimmät määräaikatyytit ovat seuraavat:

Kanteeseen vastaamisen määräaika: Kun vastaajalle on annettu tiedoksi *High Court* -tuomioistuimessa nostettu kanne, hänellä on kahdeksan päivää aikaa vastata ottaneensa tiedoksiannon vastaan. Vastausta kutsutaan nimellä *appearance*. Kahdeksan päivän määräaikaa ei kuitenkaan sovelleta haasteeseen (*special summons*), jota tarkoitetaan [ylemmän oikeusasteen tuomioistuinten työjärjestyksen \(Rules of the Superior Courts\)](#) määräyksessä 12 olevassa 2 kohdassa. Kohdan mukaan *appearance*-vastaus voidaan esittää milloin tahansa.

Normaaliin kahdeksan päivän määräaikaan ei lasketa mukaan tiedoksiantopäivää, ellei tuomioistuin toisin määrää. Tämän jälkeen vastaajan on esitettävä puolustuksensa 28 päivän kuluessa. Tämä määräaika alkaa kuluu kanteen tiedoksiantopäivästä tai siitä päivästä, jona *appearance*-vastaus on viimeistään esitettävä, sen mukaan, kumpi näistä päivistä on myöhäisempi ([ylemmän oikeusasteen tuomioistuinten työjärjestyksen \(Rules of the Superior Courts\)](#) määräyksessä 21 oleva 1 kohta).

Alemman oikeusasteen ylemmän tuomioistuimen (*Circuit Court*) siviilioikeudellisissa menettelyissä vastaajalla on velvollisuus toimittaa vastineensa kantajalle kymmenen päivän kuluessa *appearance*-asiakirjan toimittamisesta (*Circuit Court* -tuomioistuimen vuoden 2001 työjärjestyksen (*Circuit Court Rules 2001*) määräyksessä 15 oleva 4 kohta). Alemman oikeusasteen tuomioistuimessa (*District Court*) *appearance*-asiakirja ja vastine on toimitettava 28 päivän kuluessa kanteen tiedoksiannosta (*District Court* -tuomioistuimen työjärjestyksen (*District Court Rules*) määräys 42).

Tuomion täytäntöönpanon määräaika: *High Court* -tuomioistuimessa tuomion täytäntöönpanoa koskeva menettely voidaan panna vireille kuuden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona tuomiosta tuli täytäntöönpanokelpoinen ([ylemmän oikeusasteen tuomioistuinten työjärjestyksen \(Rules of the Superior Courts\)](#) määräyksessä 42 oleva 23 kohta). Jos kuusi vuotta on jo kulunut tai jos asianosaiset ovat vaihtuneet esimerkiksi kuoleman tai muun seikan takia, täytäntöönpanomääräystä on haettava tuomioistuimelta. Oikeus tuomion täytäntöönpanoon vanhenee 12 vuoden kuluttua siitä päivästä, jona tuomiosta tuli täytäntöönpanokelpoinen ([vanhentumisaikojen koskevien vuoden 1957 sääntöjen \(Statute of Limitations 1957\)](#) 11 §).

Vanhentumisajat: Sopimusasioissa sopimuspuolen on nostettava kanne kuuden vuoden kuluessa siitä päivämäärästä, jona kanteen peruste syntyi.

Vahingonkorvauksia koskevissa asioissa kanne on yleensä nostettava kuuden vuoden kuluessa. Henkilövahinkoja ja kunnianloukkauksia koskevissa asioissa sovelletaan kuitenkin erityissääntöjä.

Henkilövahinkoja koskevissa asioissa kanne on nostettava kahden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona vahinko on tapahtunut, tai siitä päivästä, jona vahingon syy on tullut tietoon, jos tämä päivä on myöhäisempi (

[vuoden 2004 siviilioikeudellista vastuuta ja siviilioikeutta koskevan lain \(Civil Liability and Courts Act 2004\)](#) 7 §).

Kunnianloukkausasioissa kanne on nostettava yhden vuoden kuluessa. Aikaa voidaan poikkeuksellisissa olosuhteissa pidentää kahteen vuoteen.

Kanne kuolinpesää vastaan on nostettava kahden vuoden kuluessa kuolemasta tai tavanomaisen vanhentumisajan kuluessa sen mukaan, kumpi ajankohdista on aikaisempi ([vuoden 1961 siviilioikeudellista vastuuta koskevan lain \(Civil Liability Act 1961\)](#) 9 §:n 2 momentti).

Avopuolisoiden vuoden 2010 rekisteröidystä parisuhteesta ja tietyistä avopuolisoiden oikeuksista ja velvollisuuksista annetun lain (*Civil Partnership and Certain Rights and Obligations of Cohabitants Act 2010*) 15 osan nojalla nostamat kanteet on nostettava kahden vuoden kuluessa parisuhteen päättymisestä. Maa-alueiden palauttamiseen liittyvissä asioissa vanhentumisaika on 12 vuotta.

Tavanomaisissa vuokrasopimuksissa vuokratien perimisen vanhentumisaika on kuusi vuotta. Kiinnitysten lunastuksen määräaika on 12 vuotta.

Meripelastusta koskeviin kanteisiin sovelletaan kahden vuoden vanhentumisaikaa. Viallisesta moottoriajoneuvosta johtuva implisiittisten ehtojen rikkomista koskeva vahingonkorvauskanne on nostettava kahden vuoden kuluessa (

[vuoden 1980 tavaroiden myyntiä ja palveluiden suorittamista koskevan lain \(Sale of Goods and Supply of Services Act 1980\)](#) 13 §:n 8 momentti). Viallista tuotetta koskeva vahingonkorvauskanne on nostettava kolmen vuoden kuluessa ([vuoden 1991 tuotevastuulain \(Liability for Defective Products Act 1991\)](#) 7 §:n 1 momentti).

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Tuomioistuinten istuntoja ja lomakausia koskevat säännöt löytyvät tämän asiakirjan lopussa olevan linkin kautta.

Lauantaiden ja sunnuntaiden lisäksi seuraavat päivät ovat vapaapäiviä Irlannissa:

uudenvuodenpäivä (1.1.)

Pyhän Patrickin päivä (17.3.)

toinen pääsiäispäivä

joulupäivä (25.12.)

tapaninpäivä (26.12.)

touko-, kesä- ja elokuun ensimmäinen maanantai

lokakuun viimeinen maanantai.

Jos joulupäivä, tapaninpäivä tai uudenvuodenpäivä osuu viikonloppuun, seuraava arkipäivä on vapaapäivä. Huomioi myös tuomioistuinten lomakaudet, joiden aikana järjestetään vain rajoitettu määrä tuomioistuinten istuntoja, kuten ns. lomakauden istuntoja ja kiireellisiä hakemusasioita koskevia istuntoja. Esimerkiksi elo- ja syyskuun pitkän lomakauden aikana ylemmän oikeusasteen tuomioistuimissa ja *Circuit Court* -tuomioistuimessa on rajoitettu määrä istuntoja.

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Vuoden 1957 vanhentumisaikojen koskevassa laissa (Statute of Limitations 1957), sellaisena kuin se on muutettuna, määritetään aikarajat, joiden kuluessa oikeudenkäynnit on aloitettava. Vanhentumisajan päättymisen jälkeen nostettu kanne suljetaan pois tai hylätään vain, jos vastaaja vetoaa puolustuksessaan vanhentumisaikojen koskevaan lakiin. Näin ollen vanhentumisaikojen koskeva laki ei vaikuta kantajan oikeuteen nostaa kanne, mutta se voi vaikuttaa kanteen

menestymiseen. Vaikka kanne olisikin nostettu asiaankuuluvassa määräajassa, *High Court* -tuomioistuimella on aina toimivalta hylätä kanne oikeudenmukaisuussyistä, jos kanteen perusteen päivämäärän ja oikeudenkäynnin tai kanteen päivämäärän välillä on kulunut niin pitkä aika, että vastaaja joutuisi epäoikeudenmukaiseen asemaan sen vuoksi. Ks. myös edellä vastaus kysymykseen 1.

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Ajanjakso alkaa asianomaisen tapahtuman ajankohdasta tai siitä ajankohdasta, jona asianomainen tapahtuma (esim. vamma) on tullut tietoon. Jos tuomioistuin antaa esimerkiksi viikon aikaa jonkin asian hoitamiseen, kyseinen toimi on suoritettava tai asianomainen asiakirja toimitettava viikon kuluessa määräyksen antamisesta. Vastaavasti jos asianosaisen on pantava tuomio täytäntöön kuuden vuoden kuluessa, tämä tarkoittaa kuutta vuotta siitä päivästä lähtien, jona tuomiosta on tullut täytäntöönpanokelpoinen.

Ellei toisin säädetä, yleensä silloin, kun määräajan ilmaistaan alkavan tiettyä päivänä, kyseinen päivä sisältyy määräaikaan (vuoden 2005 lain tulkintaa koskevan lain (*Interpretation Act 2005*) 18 §:n h momentti). Ylemmän oikeusasteen tuomioistuinten työjärjestyksen (*Rules of the Superior Courts*) määräyksessä 122 olevassa 10 kohdassa määrätään kuitenkin, että jos kyseisessä työjärjestyksessä määrätään tietystä päivien määrästä (pl. ensimmäinen ja viimeinen päivä), ensimmäistä päivää ei lasketa mukaan määräaikaan.

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Jos asiakirja on annettava tiedoksi toiselle asianosaiselle tiettyyn päivään mennessä tai ajanjaksona, joka muodostuu tietyistä määrästä päiviä, se annetaan yleensä tiedoksi joko tavallisella tai kirjatulla kirjeellä. Jos asiakirja annetaan tiedoksi tavallisella kirjeellä, se katsotaan tiedoksiannetuksi toiselle osapuolelle sinä päivänä, jona asiakirjan sisältävä kirjeuori toimitetaan perille postin normaalilla kulkunopeudella, yleensä seuraavana päivänä postituksen jälkeen.

(Siviilioikeudellisen kanteen tiedoksiantoa *Circuit Court* -tuomioistuimessa koskevat säännöt,

vuoden 2001 *Circuit Court* -tuomioistuimen työjärjestyksen (*Circuit Court Rules 2001*) määräyksessä 11 oleva 10 kohta ja määräyksessä 14 olevan 3 kohdan vi alakohhta; kanteen tiedoksiantoa *District Court* -tuomioistuimessa koskevat säännöt, *District Court* -tuomioistuimen työjärjestyksen (*District Court Rules*) määräys 41; haasteen tiedoksiantoa *High Court* -tuomioistuimessa koskevat säännöt,

ylemmän oikeusasteen tuomioistuinten työjärjestyksen (*Rules of the Superior Courts*) määräys 9.)

Ylemmän oikeusasteen tuomioistuinten työjärjestyksen (*Rules of the Superior Courts*) määräys 122 sisältää yleiset määräaikoja koskevat määräykset, mukaan lukien määräykset siitä, milloin tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen (

ylemmän oikeusasteen tuomioistuinten työjärjestyksen (*Rules of the Superior Courts*) määräyksessä 122 oleva 9 kohta).

6 Kun määräajan kulumisen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Kun ilmaistaan, että määräaika alkaa tiettyä päivänä tai lasketaan tietyistä päivästä lukien, jos esimerkiksi asiakirja on annettava asianosaiselle tiedoksi "seitsemän päivän kuluessa", ensimmäinen päivä (esim. päivä, jona määräys on annettu) lasketaan mukaan kyseiseen määräaikaan, jollei lainsäädännöstä tai tuomioistuimen työjärjestyksestä muuta johdu. Ylemmän oikeusasteen tuomioistuinten työjärjestyksen (*Rules of the Superior Courts*) määräyksessä 122 olevan 10 kohdan mukaan kuitenkin, jos kyseisessä työjärjestyksessä määrätään tietyistä päivien määrästä (pl. ensimmäinen ja viimeinen päivä), ensimmäistä päivää ei lasketa mukaan. Jos määräajan ilmaistaan päättyvän tai lasketaan päättyvän tiettyä päivänä, kyseisen päivän katsotaan sisältyvän määräaikaan. Kun asiakirja on annettava tiedoksi tai menettely on aloitettava alle kuuden päivän kuluessa, määräaikaan ei lasketa mukaan lauantaita, sunnuntaita, joulupäivää eikä pitkäperjantaita. (ylemmän oikeusasteen tuomioistuinten työjärjestyksen (*Rules of the Superior Courts*) määräys 122).

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Kalenteripäiviä, ellei toisin mainita.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Jos määräaika teon suorittamiseen tai menettelyn aloittamiseen on ilmaistu kuukausissa tai vuosissa, ajanjakso lasketaan kalenterikuukausina, ellei toisin ilmoiteta.

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Ellei toisin säädetä, yleensä silloin, kun määräajan ilmaistaan alkavan tiettyä päivänä tai se lasketaan tietyistä päivästä lukien, kyseinen päivä sisältyy määräaikaan. Vastaavasti kun määräajan ilmaistaan päättyvän tiettyä päivänä tai sen lasketaan päättyvän tiettyä päivänä, kyseinen päivä sisältyy määräaikaan (vuoden 2005 lain tulkintaa koskevan lain (*Interpretation Act 2005*) 18 §:n h momentti). Ylemmän oikeusasteen tuomioistuinten työjärjestyksen (*Rules of the Superior Courts*) määräyksessä 122 olevassa 10 kohdassa määrätään kuitenkin, että jos kyseisessä työjärjestyksessä määrätään tietyistä päivien määrästä (pl. ensimmäinen ja viimeinen päivä), ensimmäistä päivää ei lasketa mukaan määräaikaan.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Kyllä. Kun teon suorittamisen tai menettelyn aloittamisen määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai muuna päivänä, jona tuomioistuimen kanslia on suljettu, eikä tekoa näin ollen voida suorittaa kyseisenä päivänä, määräaika päättyy seuraavana päivänä, jona tuomioistuimen kanslia on avoinna. Tätä sääntöä sovelletaan kaikkiin määräaikoihin.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaika pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Jos määräajasta säädetään laissa, tuomioistuimilla ei ole toimivaltaa pidentää tätä määräaika. Tuomioistuimille on kuitenkin annettu harkintavaltaa tuomioistuimen työjärjestyksessä tai tietyissä tapauksissa tuomioistuimen määräyksissä asetettujen määräaikojen pidentämisen tai lyhentämisen osalta. Jos kantaja katsoo, että näin on perusteltua menetellä poikkeuksellisten olosuhteiden takia, hän voi pyytää tuomioistuinta käsittelemään hakemuksen välittömästi, odottamatta sitä, että asiakirjoja annetaan tiedoksi vastaajalle. Tämä tunnetaan *ex parte* -hakemuksena eli menettelynä, jossa vastapuolta ei kuulla. Jos *ex parte* -määräys annetaan, toiselle asianosaiselle ilmoitetaan määräyksen antamisesta, ja hänelle annetaan sen jälkeen tilaisuus tulla tuomioistuimeen ja hakea määräykseen muutosta tai purkoa. Yleensä määräaika asiakirjojen jättämiselle tuomioistuimeen voidaan jatkaa asianosaisten suostumuksella. Jos asianosainen pyrkii pidentämään muutoksenhaun määräaika, hänen on osoitettava, että hänellä oli aikomus hakea muutosta määräajassa, että valitusta ei tehty ajoissa virheen takia ja että hänellä on perusteita muutoksenhaulle. Jos toiselle asianosaiselle on aiheutunut vahinkoa ajan kulumisen takia, tämä voi olla merkityksellinen tekijä. Tällöin tuomioistuin voi käyttää harkintavaltaansa ja kieltäytyä pidentämästä määräaika.

12 Mitä määräaika sovelletaan muutoksenhakuun?

High Court -tuomioistuimen ratkaisuun on haettava muutosta 28 päivän kuluessa siitä päivästä, jona muutoksenhaun kohteena oleva määräys on allekirjoitettu.

Jos henkilö haluaa hakea muutosta *Circuit Court* -tuomioistuimen ratkaisuun, hänen on tehtävä valitus kymmenen päivän kuluessa siitä päivästä, jona muutoksenhaun kohteena oleva tuomio tai määräys on annettu (ylemmän oikeusasteen tuomioistuinten työjärjestyksen (*Rules of the Superior Courts*) määräyksessä 61 oleva 3 kohta).

District Court -tuomioistuimen ratkaisuun on haettava muutosta 14 päivän kuluessa siitä, kun *District Court* -tuomioistuimen ratkaisu annettiin (*District Court* -tuomioistuimen työjärjestyksen (*District Court Rules*) määräyksessä 101 oleva 1 kohta).

Tuomarin tai hallintoelimen päätöksen laillisuuden valvonta edellyttää, että hakemus on tehtävä viipymättä ja kolmen kuukauden kuluessa päivämäärästä, jona hakemuksen peruste ensimmäisen kerran syntyi, tai kuuden kuukauden kuluessa, jos haettu oikeussuoja on valituslupa, ellei tuomioistuin katso, että hakemuksen jättämisen määräajan pidentämiselle on hyviä perusteita ([ylemmän oikeusasteen tuomioistuinten työjärjestyksen \(Rules of the Superior Courts\)](#) määräyksessä 84 olevan 21 kohdan 1 alakohhta).

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaika, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaika, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Jos määräajasta säädetään lainsäädännössä, tuomioistuimilla ei ole toimivaltaa pidentää tai lyhentää tätä määräaika. Jollei lainsäädännöstä muuta johdu, tuomioistuimella on kuitenkin harkintavaltaa pidentää tai lyhentää tiettyjen tekojen suorittamisaikaa. Sekä ylemmän oikeusasteen tuomioistuinten työjärjestyksessä (*Rules of the Superior Courts*) että *Circuit Court* -tuomioistuimen työjärjestyksessä (*Circuit Court Rules*) määrätään, että tuomioistuimella on toimivalta pidentää tai lyhentää kyseisissä työjärjestyksissä määrättyä tai tuomioistuimen asettamaa määräaika.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Ei menetä.

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Tuomioistuin voi poistaa asian käsiteltävien asioiden luettelosta, jos asianosainen jättää noudattamatta tuomioistuimen asettamia tai tuomioistuimen sääntöjen tai lainsäädännön mukaisia määräaikoja. Jos vastaaja ei esimerkiksi toimita kannetta koskevaa *appearance*-asiakirjaa tai vastinetta, kantaja voi vaatia yksipuolisen tuomion antamista vastaamatta jättämisen perusteella.

Jos vastaajaa vastaan annetaan yksipuolinen tuomio, hän voi hakea tuomion kumoamista tai hakea muutosta ylemmän oikeusasteen tuomioistuimessa. Jos kantaja ei toimita kanteeseensa liittyviä tietoja ajoissa, vastaaja voi hakea asian käsittelemättä jättämistä. Kantaja voi hakea käsittelemättä jättämistä koskevaan päätökseen muutosta ylemmän oikeusasteen tuomioistuimessa. Tuomioistuin voi myös käyttää harkintavaltaa asian oikeudenkäyntikulujen suhteen rankaisemalla asianosaista, joka on syyllistynyt kohtuuttomaan viivyttelyyn tai joka ei ole noudattanut asiaankuuluvia määräaikoja.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Määräaika noudattamatta jättänyt asianosainen voi hakea tuomioistuimelta määräystä määräajan pidentämisestä. Jos määräajan ylittäminen on johtanut yksipuolisen tuomion antamiseen, asianosainen voi hakea tuomion kumoamista. Jos tuomiota ei kumota, asianomainen voi hakea muutosta ylemmältä tuomioistuimelta.

Päivitetty viimeksi: 17/10/2023

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.